

Sygnatura akt II Kp 228/20
dot. (Ds 962.2020)

Sąd Rejonowy w Wągrowcu
Wydział II Karny
tel. 67 2681-818, fax 67 2681-823

Wągrowiec, dnia 12-10-2020 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy w Wągrowcu II Wydział Karny w następującym składzie:

Przewodniczący: Sędzia Jacek Bytner

Protokolant: sekr. sąd. Natalia Modlibowska
przy udziale Prokuratora ----
po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 12-10-2020 r.
sprawy z zażalenia

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska

na postanowienie Prokuratora Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu z dnia 25 czerwca 2020 roku o odmowie wszczęcia śledztwa w sprawie Ds. 962.2020 na podstawie art. 437 § 1 K.p.k.

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 25 czerwca 2020 roku Prokurator Prokuratury Rejonowej w Wągrowcu odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie nadużycia uprawnień przez Burmistrza Miasta i Gminy Margonin w okresie od 23 do 30 kwietnia 2020 roku w Margoninie polegającego na przetwarzaniu bez uprawnień danych osobowych mieszkańców miasta i gminy Margonin obejmujących imiona, nazwiska, adresy zamieszkania oraz Pesel, dane o seksualności i orientacji seksualnej mieszkańców poprzez przekazanie ich Poczcie Polskiej S.A., tj. o czyn z art. 231 § 1 K.k. w zb. z art. 107 ust.2 ustawy z dnia 10 maja 2018 roku o ochronie danych osobowych w zw. z art. 11 § 2 K.k.

W ustawowym terminie zażalenie na powyższe postanowienie złożyło Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska w Warszawie podnosząc zarzut

- 1) Naruszenia przepisów postępowania karnego w postaci art. 17 § 1 pkt 2 K.p.k. poprzez niezasadne przyjęcie, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego
- 2) Naruszenie prawa materialnego w postaci art. 6 ust. 1 lit e ustawy RODO poprzez przyjęcie, że przepis ten stanowi samoistną przesłankę uzasadniającą przetwarzanie danych osobowych

Podnosząc powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd zważył, co następuje.

Zażalenie zasługuje na uwzględnienie

Przed przystąpieniem do analizy prawnej, tytułem wprowadzenia, wskazać należy, że stan faktyczny w niniejszej sprawie nie stanowi przedmiotu sporu. Nie budzi bowiem wątpliwości wezwanie do udostępnienia danych, sytuacja faktyczna będąca tłem tego wezwania, a także udostępnienie tych danych.

Problemem stanowiącym istotę przedmiotowego postępowania jest ocena prawna analizowanego zagadnienia.

Punktem wyjścia rozważań sądu stanowi treść art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *stanowiący, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa.*

Wykładnia tej regulacji zakłada, że art. 7 Konstytucji zawiera normę zakazującą domniemywania kompetencji takiego organu i tym samym nakazuje, by wszelkie działania organu władzy publicznej były oparte na wyraźnie określonej normie kompetencyjnej" - tak Sąd Najwyższy w postanowieniu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 18 stycznia 2005 roku, sygn. WK 22/04.

Powyższe oznacza, że krąg kompetencji danego organu zawarty jest w reżimie prawnym obowiązującym na danym obszarze uchwalonym w trybie i wedle reguł stanowienia tego prawa, a następnie promulgowany.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych akty prawne zawierające przepisy powszechnie obowiązujące, ogłaszane są w dziennikach urzędowych i **wchodzą w życie** po upływie 14 dni od ich ogłoszenia, chyba że dany akt normatywny określi termin dłuższy; a według ust. 2 tego przepisu, w uzasadnionych przypadkach akty normatywne mogą wchodzić w życie w terminie krótszym niż 14 dni, a jeżeli ważny interes prawny państwa wymaga natychmiastowego wejścia w życie aktu normatywnego i zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie, dniem wejścia w życie może być dzień ogłoszenia aktu w dzienniku urzędowym. Natomiast art. 5 stanowi, że przepisy art. 4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie

Wejście zaś w życie aktu normatywnego oznacza moment, od którego zaczyna się nakaz stosowania norm wyrażonych w tym akcie (dla organów stosujących prawo), a dla

obywateli oznacza to, iż normy zawarte w danym akcie są dla nich obowiązujące i powinny być przestrzegane. (por. S. Wronkowska, M. Zieliński, *Komentarz do zasad techniki prawodawczej*, Warszawa 2004)

Z powyższego wynika w sposób jednoznaczny, że tylko uchwalony przepis ustawy, ogłoszony w sposób prawidłowy wchodzi do koszyka norm legalizujących działania organu państwa.

Niekwestionowane jest, że na czas wystąpienia najpierw anonimowego przez Poczta Polską S.A., a następnie podpisanego podpisem kwalifikowanym przez organy uprawnione do reprezentacji obowiązywała ustawa z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 oraz nie obowiązywała ustawa z dnia 6 kwietnia 2020 r. o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. Ta ogłoszona została w Dzienniku Ustaw w dniu 8 maja 2020 roku poz. 827, a weszła w życie następnego dnia.

Poczta Polska, żądając przekazania danych, powołała się na art. 99 ustawy z dnia 16 kwietnia 2020 r. o szczególnych instrumentach wsparcia w związku z rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 oraz decyzję Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 r. (BPRM.4820.2.3.2020) dotyczącej podjęcia przez Poczta Polską S.A. czynności niezbędnych do przygotowania przeprowadzenia wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. (decyzja Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 kwietnia 2020 roku nie stanowi źródła powszechnie obowiązującego prawa, a zdaniem WSA w Warszawie decyzja ta była wręcz nieważna – por. nieprawomocny wyrok w sprawie VII SA/Wa 992/20 – przedłożony na posiedzeniu przez przedstawiciela żalącego).

Zgodnie z treścią art. 99 obowiązującej wówczas ustawy Sars-CoV Operator wyznaczony w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, po złożeniu przez siebie wniosku w formie elektronicznej, otrzymuje dane z rejestru PESEL, bądź też z innego spisu lub rejestru będącego w dyspozycji organu administracji publicznej, jeżeli dane te są potrzebne do realizacji zadań związanych z organizacją wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej bądź w celu wykonania innych obowiązków nałożonych przez organy administracji rządowej. Dane, o których mowa w zdaniu pierwszym, przekazywane są operatorowi wyznaczonemu, w formie elektronicznej, w terminie nie dłuższym niż 2 dni robocze od dnia otrzymania wniosku. Operator wyznaczony uprawniony jest do przetwarzania danych wyłącznie w celu, w jakim otrzymał te dane.

Jednocześnie ustawa ta nie nakładała na operatora zadań związanych z organizacją wyborów Prezydenta RP. Co więcej z mocy art. 102 pkt 4 tej ustawy zawieszono przepis art. 53a ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy. Oznacza to, że w czasie od

18 kwietnia 2020 roku do 9 maja 2020 roku nie zaktualizowała się podstawa prawna żądania przekazania danych.

Takie zadania nakładała na operatora dopiero ustawa z dnia 6 kwietnia 2020 r. o **szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r.** A z artykułu 15 ust. 1 tej ustawy w sposób wyraźny wynika, że spis wyborców w danej gminie, o którym mowa w art. 26 § 4 ustawy, o której mowa w art. 3 ust. 8, wójt, burmistrz lub prezydent miasta sporządza w 3 egzemplarzach. **Spis ten przekazuje operatorowi wyznaczonemu w dniu wejścia w życie ustawy (ta zaś weszła w życie w dniu 9 maja 2020 roku).**

Skoro zaś tak, żadnej wątpliwości sądu nie budzi, że dopiero od dnia 9 maja 2020 roku możliwe było udostępnianie spisu wyborców operatorowi pocztowemu. Zresztą wniosek taki płynie, przy założeniu racjonalności prawodawcy, z faktu, że gdyby wcześniej istniała podstawa do żądania wydania danych wyborców, to treść art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 2020 r. o szczególnych zasadach przeprowadzania wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. byłaby zbędna, stanowiłaby superfluum ustawowe. A jako takie w tym dłuższym procesie legislacyjnym powinno zostać wyeliminowane, czego nie uczyniono.

Waga dotychczasowych rozważań odnosi się do podstawy prawnej udostępnienia danych wyborców. Dane te zawierają dane osobowe. Te zaś dane pozostają pod ochroną ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE. **Tylko bowiem istnienie podstawy prawnej przekazania danych nie będzie rodzić odpowiedzialności karnej.**

Prokurator, odmawiając wszczęcia postępowania w oparciu o art. 107 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, wskazał, że przepisem legalizującym działanie władzy publicznej przekazującej Poczcie Polskiej S.A. dane osobowe wyborców jest art. 6 ust. 1 lit. e Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

Zgodnie z jego treścią

1. Przetwarzanie jest zgodne z prawem wyłącznie w przypadkach, gdy – i w takim zakresie, w jakim – spełniony jest co najmniej jeden z poniższych warunków:

a) osoba, której dane dotyczą wyraziła zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w jednym lub większej liczbie określonych celów;

b) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania umowy, której stroną jest osoba, której dane dotyczą, lub do podjęcia działań na żądanie osoby, której dane dotyczą, przed zawarciem umowy;

c) przetwarzanie jest niezbędne do wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze;

d) przetwarzanie jest niezbędne do ochrony żywotnych interesów osoby, której dane dotyczą, lub innej osoby fizycznej;

e) przetwarzanie jest niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi;

f) przetwarzanie jest niezbędne do celów wynikających z prawnie uzasadnionych interesów realizowanych przez administratora lub przez stronę trzecią, z wyjątkiem sytuacji, w których nadrzędny charakter wobec tych interesów mają interesy lub podstawowe prawa i wolności osoby, której dane dotyczą, wymagające ochrony danych osobowych, w szczególności gdy osoba, której dane dotyczą, jest dzieckiem.

Akapit pierwszy lit. f) nie ma zastosowania do przetwarzania, którego dokonują organy publiczne w ramach realizacji swoich zadań.

2. Państwa członkowskie mogą zachować lub wprowadzić bardziej szczegółowe przepisy, aby dostosować stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do przetwarzania służącego wypełnieniu warunków określonych w ust. 1 lit. c) i e); w tym celu mogą dokładniej określić szczegółowe wymogi przetwarzania i inne środki w celu zapewnienia zgodności przetwarzania z prawem i jego rzetelności, także w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem przewidzianych w rozdziale IX.

3. Podstawa przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. c) i e), musi być określona:

a) w prawie Unii; lub

b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator.

Cel przetwarzania musi być określony w tej podstawie prawnej lub, w przypadku przetwarzania, o którym mowa w ust. 1 lit. e) – musi być ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorowi. Podstawa prawna może zawierać przepisy szczegółowo dostosowujące stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia, w tym: ogólne warunki zgodności z prawem przetwarzania przez administratora; rodzaj danych podlegających przetwarzaniu; osoby, których dane dotyczą; podmioty, którym można ujawnić dane osobowe; cele, w których można je ujawnić; ograniczenia celu; okresy przechowywania; oraz operacje i procedury przetwarzania, w tym środki zapewniające zgodność z prawem i rzetelność przetwarzania, L 119/36 PL Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej 4.5.2016 w tym w innych szczególnych sytuacjach związanych z przetwarzaniem, o których mowa w rozdziale IX. Prawo Unii lub prawo państwa członkowskiego muszą służyć realizacji celu leżącego w interesie publicznym, oraz być proporcjonalne do wyznaczonego, prawnie uzasadnionego celu.

4. Jeżeli przetwarzanie w celu innym niż cel, w którym dane osobowe zostały zebrane, nie odbywa się na podstawie zgody osoby, której dane dotyczą, ani prawa Unii lub prawa państwa członkowskiego stanowiących w demokratycznym społeczeństwie niezbędny i proporcjonalny środek służący zagwarantowaniu celów, o których mowa w art. 23 ust. 1, administrator – aby ustalić, czy przetwarzanie w innym celu jest zgodne z celem, w którym dane osobowe zostały pierwotnie zebrane – bierze pod uwagę między innymi:

- a) wszelkie związki między celami, w których zebrano dane osobowe, a celami zamierzonego dalszego przetwarzania;
- b) kontekst, w którym zebrano dane osobowe, w szczególności relację między osobami, których dane dotyczą, a administratorem;
- c) charakter danych osobowych, w szczególności czy przetwarzane są szczególne kategorie danych osobowych zgodnie z art. 9 lub dane osobowe dotyczące wyroków skazujących i naruszeń prawa zgodnie z art. 10;
- d) ewentualne konsekwencje zamierzonego dalszego przetwarzania dla osób, których dane dotyczą; e) istnienie odpowiednich zabezpieczeń, w tym ewentualnie szyfrowania lub pseudonimizacji.

Z powyższego wynika, że wprawdzie przetwarzanie jest zgodne z prawem w przypadkach gdy jest ono niezbędne do wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym lub w ramach sprawowania władzy publicznej powierzonej administratorów, to jednak podstawa prawna przekazania **musi być określona:**

a) w prawie Unii; lub

b) w prawie państwa członkowskiego, któremu podlega administrator.

Jak wskazano w pierwszej części uzasadnienia postanowienia, podstawy prawnej do przekazania danych osobowych Poczcie Polskiej S.A. nie było. Skoro zaś tak aktualizacji podlega kwestia odpowiedzialności karnej osoby odpowiedzialnej za przetwarzanie danych osobowych bez uprawnienia.

Stosownie bowiem do treści art. 107 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych odpowiedzialności karnej z tego artykułu podlega ten kto przetwarza dane osobowe, choć ich przetwarzanie nie jest dopuszczalne albo do ich przetwarzania nie jest uprawniony. Przetwarzaniem zaś danych jest ich udostępnianie.

W konsekwencji zważywszy na powyższe w orbicie zastosowania znaleźć się powinny także przepisy art. 231 § 1 bądź 3 K.k. i art. 266 § 2 K.k.

Skoro, jak wynika z powyższego, przekazanie danych było działaniem bezprawnym, sąd wartościowaniu poddał także kwestię zamiaru popełnienia przestępstwa. Na okoliczność tę zwrócił uwagę prokurator w treści uzasadnienia postanowienia.

Stosownie do treści art. 9 K.k.

§ 1. Czyn zabroniony popełniony jest umyślnie, jeżeli sprawca ma zamiar jego popełnienia, to jest chce go popełnić albo przewidując możliwość jego popełnienia, na to się godzi.

§ 2. Czyn zabroniony popełniony jest nieumyślnie, jeżeli sprawca nie mając zamiaru jego popełnienia, popełnia go jednak na skutek niezachowania ostrożności wymaganej w danych okolicznościach, mimo że możliwość popełnienia tego czynu przewidywał albo mógł przewidzieć.

§ 3. Sprawca ponosi surowszą odpowiedzialność, którą ustawa uzależnia od określonego następstwa czynu zabronionego, jeżeli następstwo to przewidywał albo mógł przewidzieć.

Ustawa zatem rozróżnia czyny umyślne (popełniane w zamiarze bezpośrednim, bądź ewentualnym), czyny nieumyślne (świadome i nieświadome) i tzw. czyny o kombinowanej stronie podmiotowej.

Popełnia czyn zabroniony **umyślnie** ten kto, po pierwsze, ma świadomość realizacji znamion (element intelektualny) oraz ma zamiar jego popełnienia (element woli), tj. chce go popełnić – zamiar bezpośredni, albo mając świadomość realizacji znamion, przewidując możliwość popełnienia takiego czynu godzi się nań – zamiar ewentualny.

Nieumyślnie zaś popełnia czyn ten, kto, nie mając zamiaru popełnienia czynu zabronionego, ma świadomość realizacji znamion czynu zabronionego w związku z naruszeniem reguł ostrożności, które przewidział (tzw. świadoma nieumyślność). Odpowiedzialność ta oparta zatem jest na przypuszczeniu sprawcy, że uniknie popełnienia tego przestępstwa.

Nieświadomie nieumyślnie popełnia zaś czyn zabroniony ten, kto ani nie ma zamiaru, ani nie ma świadomości, lecz powinien i mógł przewidzieć, że konsekwencją naruszenia przez niego reguł ostrożności będzie popełnienie przez niego czynu zabronionego.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy, wskazać należy, po pierwsze, że kwestia braku umyślności jako podstawa odmowy wszczęcia śledztwa jest bezprzedmiotowa, bowiem w orbicie zainteresowania organu prokuratorskiego winna być między innymi ocena działania wójta z perspektywy znamion tzw. przestępstwa urzędniczego (art. 231 K.k.). Przestępstwo to zaś penalizowane jest zarówno w formie umyślnej, jak i nieumyślnej (które cechuje się brakiem zamiaru i istnieniem odpowiedzialności karnej). Bezprzedmiotowe zatem jest twierdzenie, że wójt, burmistrz czy prezydent nie mieli zamiaru popełnienia czynu zabronionego, tylko z tego powodu, że przestępstwo z art. 107 ust. 2 ustawy o ochronie danych osobowych można popełnić jedynie umyślnie (w obu zamiarach). Prokurator winien szerzej ocenić przedmiot postępowania, skoro na przestępstwo z art. 231 K.k. również zwracał uwagę zawiadamiający.

Po drugie, sąd zwraca uwagę, że w realiach przedmiotowej sprawy ocena umyślności na kanwie wyselekcjonowanego przez prokuratora art. 107 ust. 2 ustawy o

ochronie danych osobowych w istocie sprowadza się do ustalenia czy wójt, burmistrz, prezydent mieli świadomość, że przekazują dane osobowe oraz, że mieli zamiar przekazania tych danych. By zatem uznać, że władarze jednostek samorządowych nie zachowywali się umyślnie należałoby wykazać, że burmistrz nie miał świadomości i nie chciał przekazać danych osobowych, co uznać należy, za argument nie do obrony. Uzasadnienie decyzji prokuratora w istocie nie dotyczy umyślności bądź braku umyślności działania burmistrza (tj. art. 9 K.k.). Odnosi się wprost do instytucji błędu co do prawa (art. 30 K.k.), czyli świadomości sprawcy czy działał legalnie, czy też nielegalnie. Innymi słowy w sytuacji określonej w art. 30 K.k. sprawca, mimo iż działa nielegalnie, może nie ponosić odpowiedzialności karnej.

Stosownie bowiem do treści art 30 K.k. *Nie popełnia bowiem przestępstwa, kto dopuszcza się czynu zabronionego w usprawiedliwionej nieświadomości jego bezprawności; jeżeli błąd sprawcy jest nieusprawiedliwiony, sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary.*

Powszechnie przyjmuje się, że przy błędzie co do prawa chodzi wyłącznie o sytuacje, gdy sprawca nie myli się co do żadnego ustawowego znamienia czynu, nie jest on tylko świadomy tego, że czyn jest niedozwolony.

Co ważne to sprawca musi powołać się na błąd co do prawa (choćby opisowo), przedstawić okoliczności czynu, motywację działania, tło zdarzenia. Sąd zaś winien tę przesłankę zbadać, także w kontekście poziomu wykształcenia sprawcy, jego doświadczenia życiowego, doświadczenia prawnego, poziomu i zakresu weryfikacji prawnej. Błąd bowiem musi być usprawiedliwiony.

Błąd co do prawa nie wyłącza bezprawności działania, lecz winę. Do przypisania winy, bądź ekskulpacji uprawniony jest zaś sąd nie prokurator.

W analizowanej sprawie akta postępowania przygotowawczego liczą sobie (do postanowienia o odmowie wszczęcia śledztwa) 22 strony z czego 22 strony to jest zawiadomienie wraz z załącznikami. Prokurator nie podjął żadnej czynności mającej namiastkę weryfikacji wskazywanej przez niego (w uzasadnieniu odmowy wszczęcia postępowania) okoliczności. Sąd nie może zaakceptować praktyki polegającej na wydaniu decyzji procesowej wyrażającej ocenę zaistnienia błędu bez przeprowadzenia w tym zakresie jakiegokolwiek postępowania. Prokurator, jak wynika z treści postanowienia, założył jakąś hipotezę, następnie podbił wartość tej hipotezy do rangi pewności, by finalnie, oceniając ją za usprawiedliwioną, uczynić z niej podstawę odmowy wszczęcia postępowania. Sąd takiej praktyce w całej rozciągłości się sprzeciwia. W sprawie nie ustalono czy burmistrz zapoznał się ze stanowiskami w zakresie legalności przekazania danych, jeśli tak to z czym stanowiskiem (stanowiskami). Nie ustalono czy burmistrz powołuje się na błąd (przyjęto zupełnie dowolnie, że musiał się zapoznawać także ze stanowiskiem legalizującym działanie uznane przez sąd jako bezprawne). Nie ustalono jakie wykształcenie ma burmistrz, jakie doświadczenie prawne, w oparciu o jakie argumenty podjął decyzję o przekazaniu spisu wyborców (argumenty polityczne, prawne, osobiste). Zupełnie bez uzyskania stanowiska organ postępowania przygotowawczego

niejako za burmistrza powołał się na błąd, a następnie sam, oceniając zasadność tego błędu, uznał go za usprawiedliwony. W demokratycznym państwie prawa sąd nie może zaakceptować takiego postępowania.

Z art. 32 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wynika, że *Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.* Oznacza to, że jednostka może żądać od władz publicznych, aby respektowały jej równość — przez zachowania pozytywne, to znaczy przez wprowadzenie niezbędnych gwarancji materialnych indywidualnego prawa do równej ochrony, oraz negatywne, czyli powstrzymywania się od zachowań będących nieuzasadnionym różnicowaniem zarówno w sferze życia politycznego, jak i społecznego czy gospodarczego (por. Jolanta Blicharz: Związek między zasadą równości a zasadą sprawiedliwości społecznej w polskiej konstytucji i orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego. Próba spojrzenia ogólnego. Przegląd prawa i administracji CXIV Wrocław 2018).

Istotą zaś postępowania karnego jest aby:

- 1) *sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności;*
- 2) *przez trafne zastosowanie środków przewidzianych w prawie karnym oraz ujawnienie okoliczności sprzyjających popełnieniu przestępstwa osiągnięte zostały zadania postępowania karnego nie tylko w zwalczaniu przestępstw, lecz również w zapobieganiu im oraz w umacnianiu poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego (art. 2 K.p.k.).*

Emanacją tego jest zapis art. 6 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, zgodnie z którym *Każdy ma prawo do sprawiedliwego i publicznego rozpatrzenia jego sprawy w rozsądnym terminie przez niezawisły i bezstronny sąd ustanowiony ustawą przy rozstrzyganiu o jego prawach i obowiązkach o charakterze cywilnym albo o zasadności każdego oskarżenia w wytoczonej przeciwko niemu sprawie karnej.*

Na państwie zatem spoczywa obowiązek przeprowadzenia niezależnego i bezstronnego oficjalnego śledztwa, które zagwarantuje określone minimalne standardy efektywności. Prowadzące je uprawnione władze muszą działać z niezwykłą dokładnością i szybkością. Ponadto, podejmując śledztwo z własnej inicjatywy, muszą ustalić okoliczności, w jakich zdarzenie miało miejsce oraz ustalić wady, wynikające z funkcjonowania systemu prawnego, a także zidentyfikować władze lub funkcjonariuszy państwa z nimi związanych — por. wyrok ETPC z dnia 18 grudnia 2008 roku w sprawie *Kats i inni przeciwko Ukrainie*. Przy czym służby śledcze nie mogą oceniać dowodów w sposób jednostronny, czyli skupiać się na jednym z dowodów przy pełnym wykluczeniu lub lekceważeniu innego — por. wyrok ETPC z dnia 13 czerwca 2002 roku w sprawie *Anguelova przeciwko Bułgarii*. Wnioski zaś ze śledztwa muszą być oparte na rzetelnej, obiektywnej i bezstronnej analizie wszystkich istotnych elementów — por. wyrok ETPC z

dnia 26 lutego 2004 roku *Nachova i inni przeciwko Bułgarii* (za Jakub Czepek: Zobowiązania pozytywne państwa w sferze praw człowieka pierwszej generacji na tle Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Wydawnictwo UWM, Olsztyn 2014).

Oznacza to w konsekwencji, że obywatel ma prawo do ochrony jego praw, prawo do równego traktowania, prawo do sądu. Nadzór zaś sądu nie może sprowadzać się do uroczystego zatwierdzenia orzeczeń organu postępowania przygotowawczego czy też uroczystego zatwierdzenia aktu oskarżenia. Sąd, by nie być atrapą wymiaru sprawiedliwości, wienien sprawować rzetelny i merytoryczny nadzór tak w postępowaniu przygotowawczym (przy ocenie zasadności orzeczeń), jak i w postępowaniu jurysdykcyjnym (przy ocenie zasadności aktu oskarżenia). Sąd nie może podzielać zasadności decyzji prokuratorskiej opartej na niepoporatej żadnym dowodzie hipotezy.

Nie podzielaając zatem takiej oceny prawnej dokonanej przez prokuratora w zaskarżonej przez żalącego decyzji, orzeczono jak na wstępie.

Rzeczą organu prokuratorskiego po wszczęciu postępowania będzie ustalenie kręgu osób podejrzanych, uzyskanie dokumentacji odnoszącej się do przedmiotowego zdarzenia, analiza działań i zaniechań osób odpowiedzialnych – również współdziałających - w kontekście wywodów prawnych sądu zawartych wyżej, nie wykluczając stawiania zarzutów.

Sędzia Jacek Bytner

Za zgodność z oryginałem
potwierdza

Wągrowiec, dnia 13/10/2024
sekr. sąd. Natalia Modlibowska

Sąd Rejonowy w Wągrowcu
II Wydział Karny
ul. Kościuszki 18
62-100 Wągrowiec
tel. 067 26-81-813 fax 067 26-81-823

Sygnatura akt II Kp 228/20

Termin: 02 / JB

Łodz. przesyłki : odp orzeczn, z pouc o br
zaż

PRZESYŁKA
NIESTEMPOLOWANA OPŁATA
POBRANA
TAXE PERÇUE - POLOGNE
umowa z Poczta Polska S.A. nr
WZP-43-46/2018
F
Nadano w PP/UP Wągrowiec

EII/23270/2020

10-14

A. W. W.

Polecena - e

52202030041291

Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska
ul. Ursynowska 22/2
02-605 WARSZAWA

Pouczenie:

Na załączone orzeczenie zażalenie nie przysługuje.